

Dokument s plenarne sjednice

B8-0169/2016

29.1.2016

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen nakon izjave potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 123. stavkom 2. Poslovnika

o stanju u Libiji
(2016/2537(RSP))

Pavel Telička, Petras Auštrevičius, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, İlhan Kyuchyuk, Javier Nart, Norica Nicolai, Urmas Paet, Jozo Radoš, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Renate Weber, Nedzhmi Ali
u ime Kluba zastupnika ALDE-a

**Rezolucija Europskog parlamenta o stanju u Libiji
(2016/2537(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prijašnje rezolucije o Libiji, a posebno one od 15. rujna 2011.¹, 22. studenog 2012.², 18. rujna 2014.³ i 15. siječnja 2015.⁴,
 - uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2013/233/ZVSP od 22. svibnja 2013. o osnivanju misije Europske unije za pomoć u integriranom upravljanju granicama u Libiji (EUBAM Libya)⁵,
 - uzimajući u obzir nedavne izjave o Libiji koje je dala Federica Mogherini, potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, uključujući one od 7., 11. i 18. siječnja 2016.,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća o Libiji od 18. siječnja 2016.,
 - uzimajući u obzir libijski politički sporazum potpisani 17. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir Priopćenje iz Rima od 13. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 2259 usvojenu jednoglasno 23. prosinca 2015.,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o pregledu europske politike susjedstva⁶,
 - uzimajući u obzir nacionalnu konferenciju libijskih plemena održanu u srpnju 2011. u Tripoliju na kojoj je zatraženo da se zakonom o općoj amnestiji okonča građanski rat,
 - uzimajući u obzir izjavu vlada Alžira, Francuske, Njemačke, Italije, Maroka, Španjolske, Tunisa, Ujedinjenih Arapskih Emirata, Ujedinjene Kraljevine i Sjedinjenih Američkih Država u kojoj se izražava potpora libijskoj vlasti nacionalnog jedinstva,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da se Libija sastoji iz triju tradicionalnih dijelova (Tripolitanija, Fezan i Cirenaika) koji su 1951. postali neovisna kraljevina; budući da je državnim udarom koji je predvodio Gaddafi 1969. svrgnut kralj; budući da je u ime libijske revolucije uslijedilo okrutno suzbijanje otpora pod despotskim režimom koji je trajao 42 godine; budući da je pod Gaddafijevom diktaturom Libija bila najveći arsenal oružja na južnoj

¹ SL C 51 E, 22.2.2013., str. 114.

² SL C 419, 16.12.2015., str. 192.

³ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0028.

⁴ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0010.

⁵ SL L 138, 24.5.2013., str. 15.

⁶ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0272.

obali Sredozemnog mora i da je postala glavno polazište za trgovinu nezakonitim oružjem i njegovo krijumčarenje te područje opskrbe svih terorista i ekstremista u regiji Sahel (Mali, Niger, Nigerija);

- B. budući da su Libijci u veljači 2011. tijekom Arapskog proljeća izašli na ulice i da je došlo do devetomjesečnog građanskog sukoba; budući da je NATO podržao pobunjenike koji su bili izloženi općem državnom progonu i da je ta podrška izazvala rušenje Gaddafijeve režima; budući da je glavni uzrok nastanka i širenja plemenskih paravojnih skupina diljem triju regija te zemlje činjenica da je nakon ustanka i okončanja Gaddafijeve diktature nekoliko plemenskih vođa povuklo svoje iskaze o odanosti vlasti, da su viši časnici i generali (npr. Abdul Fatah Junis i Sulejman Mahmud) dezertirali te da su vojna skladišta naoružanja opljačkana;
- C. budući da je libijsko društvo i prije državnog udara, a posebno nakon njega, uvijek bilo organizirano na temelju plemenskog sustava sastavljenog od oko 140 plemena podijeljenih u 30 glavnih plemena/etničkih koalicija; budući da je glavno vijeće plemena zaduženo i za duhovnu i za političku orientaciju; budući da plemenski savezi među etničkim zajednicama (većinski Arapi te berberska, tubujska i tuareška manjina) i dalje imaju važnu ulogu u previranjima u današnjoj Libiji;
- D. budući da su islamističke skupine sudjelovale u većini paravojnih postrojbi koje su se borile protiv Gaddafija te da su neke imale presudnu ulogu u sukobima koje su predvodili vođe kao što su Ismail al-Salabi, zapovjednik brigade 17. veljače sa sjedištem u Bengaziju, ili Abdelhakim Belhadž, predsjednik vojnog vijeća u Tripoliju; budući da su vođe tih skupina članovi pobunjeničkog vijeća vođa, odnosno Nacionalnog prijelaznog vijeća koje je preuzeo upravljanje državom u listopadu 2011.; budući da se Nacionalno prijelazno vijeće moralno boriti da uvede red među mnogobrojne naoružane paravojne postrojbe koje su postale aktivne tijekom mjeseci prije svrgavanja Gaddafija;
- E. budući da je u kolovozu 2012. Nacionalno prijelazno vijeće predalo vlast Općem nacionalnom kongresu, izabranom parlamentu koji je odabrao privremenog šefa države; budući da je središnja vlada slaba i da ne može izvršavati svoje ovlasti u zemlji; budući da su u lipnju 2014. glasači izabrali novi parlament u obliku Vijeća zastupnika, koji je zamijenio Opći nacionalni kongres i preselio se u Tobruk; budući da se ubrzo nakon toga prijašnji Opći nacionalni kongres, kojim su dominirali islamisti, ponovno sastao i izabrao vlastitog premijera, čime je doveo u pitanje ovlasti Vijeća zastupnika, i to u vrijeme borbi tijekom kojih se vlast promijenila čak i u glavnom gradu Tripoliju;
- F. budući da od kolovoza 2014. oba ta politička tijela (Vijeće zastupnika u Tobruku koje je priznala međunarodna zajednica i novi Opći nacionalni kongres koji je nametnuo svoju vlast u Tripoliju) tvrde da su vlada koja upravlja zemljom te budući da i jedne i druge podupire nekoliko teško naoružanih paravojnih postrojbi povezanih s regijama, gradovima i plemenima različitih pripadnosti; budući da su te dvije uprave zapravo u ratu u Cirenaiki i Tripolitaniji te da obje pokušavaju potaknuti i podržati plemenske i etničke nemire u zanemarenoj regiji Fezan; budući da su lokalna plemena u Fezanu, a posebno Tubui i Tuarezi, nakon libijskog političkog sporazuma zabrinuta za svoju budućnost jer se boje da neke odredbe nacrtata budućeg libijskog ustava koje su dospjele u javnost nisu u potpunosti uzete u obzir pri njegovu sastavljanju;
- G. budući da rascjepkanost, polarizacija i nedostatak legitimnosti utječu na političku klimu

u zemlji obilježenoj raskolom između regija i plemena, gradova i političkih i vjerskih skupina, generacija te starih i novih elita koje stvaraju katkad nestabilne kombinacije i saveze; budući da je ta situacija glavni uzrok brzog nastanka kaosa popraćenog nasiljem u južnom dijelu Libije gdje se odvijaju stalni sukobi između predstavnika Tubua i Tuarega koje potiču lokalna plemena iz područja Uled Slimane i Zavija Arab čiji se vođe nalaze na sjeveru zemlje; budući da se čini da pregovarači nisu pretjerano zabrinuti zbog te situacije (odnosno lokalnih sukoba u Fezanu) i činjenice da su se preostale skupine Gaddafijevih snaga reorganizirale nakon što su se najprije raspale (i da su prisutne u Beni Validu, Bengaziju, Sirti i Sebhi);

- H. budući da prazninu koju je izazvala slabost dviju protivničkih vlada postupno popunjavaju libijski islamisti koji se vraćaju iz borbi u Iraku i Siriji; budući da su u studenom 2014. ti povratnici s ratišta kojima se pridružuju islamisti iz drugih zemalja zauzeli grad Dernu istočno od Bengazija i izrazili odanost Daišu; budući da su se od tada te snage ili njihovi saveznici aktivirali gotovo duž cijele obale od Derne do Tripolija, uključujući Bajdu, Bengazi, Adžabiju, Abugrein i Misratu, i da u cijelosti kontroliraju više od 200 km teritorija oko Sirte te da imaju i bazu za obuku zapadno od Tripolija u blizini granice s Tunisom; budući da Daiš u tom dijelu sije strah odrubljivanjem glava, strijeljanjem i bombardiranjem i da pritom širi svoj teritorij, da je preuzeo kontrolu nad cestom i da može ometati veze između istoka i zapada;
- I. budući da je Libija postala sjedište najvećih snaga Daiša izvan Bliskog istoka i da čini njegov mostobran na južnoj obali Sredozemlja, zbog čega je velika prijetnja susjednim zemljama u regiji Sahela i Sahare te zbog svojih terorističkih djelovanja i Europsi; budući da je Daiš pokrenuo nekoliko općih napada čija su meta civilni u Bengaziju, Adžabiji i Derni te je odgovoran za posebno ubojitu eksploziju kamiona bombe ispred središta za obuku u Zlitenu 7. siječnja 2016.; budući da od 4. siječnja 2016. Daiš pokušava proširiti svoje ratne mogućnosti zauzimanjem i kontroliranjem velikih naftnih polja na istoku u al-Sidri, Ras Lanufu i Marsa al-Bregi;
- J. budući da je Libija od svojeg zapadanja u anarhiju postala mjesto koje biraju krijumčari te da je 2014. do Lampeduse uspjelo doći 170 000 migranata, a prema podacima IOM-a u Sredozemlju je 2015. život izgubilo više od 3770 migranata;
- K. budući da, s obzirom na probleme s kojima se Libija suočava, nema vremena za gubljenje kad je riječ o uspostavi vlade nacionalnog jedinstva koja će djelovati u korist svih Libijaca te uspostaviti temelje za mir, stabilnost, obnovu i razvoj zemlje;
- L. budući da sigurna i politički stabilna Libija nije prijeko potrebna samo radi građana Libije nego i radi sigurnosti cijele regije i Europske unije;
- 1. srdačno pozdravlja libijski politički sporazum potpisani 17. prosinca 2015. koji je podržao UN, potpuno podržava Predsjedničko vijeće i čestita UNSMIL-u te bivšem i sadašnjem posebnom predstavniku glavnog tajnika UN-a na iznimno teškom radu;
- 2. žali zbog toga što je Vijeće zastupnika u Tobruku odbacilo prvi prijedlog o ujedinjenoj vladi, no očekuje da će dva glavna libijska tijela prihvati taj dogovor koji je u skladu s težnjom da se krene putem mira; poziva sve članove dvaju suprotstavljenih parlamenta u Tobruku i Tripoliju da iskoriste priliku koju pruža libijski politički sporazum kako bi uspostavili mir i stabilnost u zemlji i obranili sve građane Libije;

3. potvrđuje svoju namjeru da kao jedinu legitimnu vladu Libije prizna i podrži vladu nacionalnog jedinstva uspostavljenu konsenzusom među libijskim strankama;
4. ističe da je Libija odgovorna za politički proces i da je važno da u njemu stalno sudjeluje, među ostalim konstruktivnim uključivanjem plemenskih vijeća, pozitivnim sudjelovanjem žena i civilnog društva te korisnim doprinosima političkih i lokalnih aktera pravovremenoj izmjeni i donošenju ustava kojim se poštuju demokracija, ljudska prava i građanske slobode;
5. poziva međunarodnu zajednicu, UN, EU, Afričku uniju i države članice Arapske lige da pokažu spremnost za pružanje potpore Libijcima u njihovim naporima da uspješno provedu sporazum; očekuje od država članica i međunarodnih institucija da prekinu sve službene kontakte sa svim osobama koje nisu sudjelovale u sklapanju libijskog političkog sporazuma ili nisu njegove potpisnice; poziva susjedne zemlje da daju doprinos stabilnosti Libije; ističe potrebu da se zaštiti važna infrastruktura luka, zračnih luka, naftnih bušotina i naftovoda;
6. čestita EU-u na tome što je već stavio na raspolažanje 100 milijuna eura, kao i na njegovoj spremnosti da zajedno s novom libijskom vladom, kad se ona uspostavi, pruži izravnu pomoć u područjima koja će biti prioriteti; poziva EU i UN da izdvoje pomoć za izgradnju države, sigurnost i očuvanje mira, kao i za obuku u pogledu primjene kapaciteta za reagiranje u slučaju kriznih situacija i katastrofa te za poštovanje ljudskih prava i vladavinu prava;
7. oštro osuđuje terorističke napade Daiša na naftnu infrastrukturu u al-Sidri i Ras Lanufu, napad bombaša samoubojice u Zlitenu te svaki pokušaj da se poremeti proces stabilizacije zemlje; izjavljuje da postoji pravo i dužnost da se novim libijskim tijelima pomogne u borbi protiv Daiša i svih terorista do njihova konačnog istrebljenja; poziva međunarodnu koaliciju da se pozabavi pitanjem sve očitije prisutnosti Daiša u Libiji, koja nije samo prijetnja susjednim zemljama Sahela i Sahare nego i državama članicama EU-a;
8. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Uniji za Mediteran, Ligi arapskih država, Vijeću Afričke unije i glavnom tajniku UN-a.